

Isten velünk kötött szövetségei

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 5Mózes 28:1-14; Példabeszédek 3:1-10; Malakiás 3:7-11; Máté 6:25-33; 10:22; János 6:29

„Ha pedig szorgalmasan hallgatsz az Úrnak, a te Istenednek szavára, és megtartod és teljesíted minden ő parancsolatát, amelyeket én parancsolok ma néked: akkor e földnek minden népénél feljebbvalóvá tesz téged az Úr, a te Istened. És reád szállnak mind ez áldások, és megteljesednek rajtad, ha hallgatsz az Úrnak, a te Istenednek szavára” (5Móz 28:1-2).

Bámulatos, hogy az Úr szerződéseket (avagy szövetségeket) kötött velünk. A legtöbb kétoldalú, ami azt jelenti, hogy mindkét félnek (Istennek és az embereknek) is van szerepe benne. A kétoldalú szövetségre példa az, hogy „Ha ezt teszed, akkor én azt fogom tenni.” Vagy „Én megteszem ezt, ha te megteszed azt.”

Az egyoldalú szövetség ritkább. „Ezt megteszem attól függetlenül, hogy te így jársz-e el, vagy sem.” Az Úr kötött néhány egyoldalú szövetséget az emberiséggel. Például: „mert ő felhossa napját gonoszokra és jókra, és esőt ad igazaknak és hamisaknak” (Mt 5:45, RÚF). Bármit teszünk vagy nem teszünk, számíthatunk arra, hogy Isten napsütést és esőt ad. Az özönvíz után megígérte az embereknek, sőt „minden mezei vadnak” is, hogy nem lesz többé olyan özönvíz, ami elborítaná a földet (lásd 1Móz 9:9-16), függetlenül attól, mi mit teszünk. Azt is megígérte: „Amíg csak föld lesz, nem szűnik meg a vetés és az aratás, a hideg és a meleg, a nyár és a tél, a nappal és az éjszaka” (1Móz 8:22, RÚF). Az évszakok jönnek és mennek, függetlenül attól, mit teszünk.

Ezen a héten néhány igen jelentős kétoldalú szövetséget vizsgálunk meg Isten és a gyermekei között. Imádkozzunk, hogy az Úr kegyelméből a szerződés ránk vonatkozó része szerint járhatunk el!

AZ ÜDVÖSSÉG SZÖVETSÉGE

Krisztus gólgotai halála lehetővé tette minden valaha élt és jövőben élő ember számára az üdvösséget. Az évszakok ígéreiteitől eltérően azonban az üdvösség nem egyoldalú kötelezettségvállalás – nem kapja meg mindenki, attól függetlenül, hogy mit tesz. Azt a hitet, ami szerint mindenki üdvözülne, „univerzalizmusnak” nevezik.

Jézus ezzel szemben egyértelműen azt tanította, hogy bár az egész emberiségért meghalt, sokan a pusztulás és az örök halál felé vezető széles úton járnak (Mt 7:13-14).

A következő versek szerint hogyan nyerhetjük el az üdvösség ajándékát Jézusban?

Mt 10:22 _____

Jn 6:29 _____

1Jn 5:13 _____

2Pt 1:10-11 _____

Pál megértette az üdvösség szövetségének kétoldalú jellegét. Tudta, hogy hamarosan ki fogják végezni, és bár több társa is elhagyta, ő teljes bizalommal jelentette ki Timóteusnak, a jó barátjának, hogy megtartotta a szövetség rá eső részét: *„Mert én nemsokára feláldoztatom, és elérkezett az én elköltözésem ideje. Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam, végül eltéetett nekem az igazság koronája, amelyet megad nekem az Úr, az igaz bíró azon a napon; de nemcsak nekem, hanem mindazoknak is, akik várva várják az ő megjelenését”* (2Tim 4:6-8, RÚF).

Pál azt mondja: „Készen állok, [mert] megharcoltam a nemes harcot, a futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam.” Az apostol mindig egyértelműen vallotta, hogy az üdvösséget egyedül hit által nyerjük, nem a törvény cselekedetei alapján, tehát itt nem úgy tekint a tetteire vagy a sikereire, mintha azokkal érdemet szerzett volna Istennél. Az „*igazság koronája*” Jézus igazsága, amit Pál hittel tulajdonít magának, élete végéig abba kapaszkodott.

Az üdvösség meg nem érdemelt ajándék. Mégis mi a különbség azok között, akik elfogadják az ajándékot és akik nem? Mit kell tennünk azért, hogy elfogadhassuk?

SZORGALMASAN HALLGATNI

Mózes ötödik könyve az írásba foglalt változata Mózes búcsúbeszédének, amit a negyven évig tartó pusztai vándorlás után az izraeliták második generációjának mondott el. Moáb mezején hangzottak el ezek az üzenetek, Jerikótól nem messze keletre. Ezt a könyvet találó módon az „Emlékezés könyvének” is szokták nevezni. Ebben az iratban Mózes végigveszi, hogy Isten milyen hűségesen bánt Izraellel. Áttekinti a Sínai-hegytől Kádes Barneán át az ígéret földjének határáig tartó utat és a negyven éves pusztai vándorlást. Újból kijelenti a Tízparancsolatot, valamint a tizedfizetés és a központi tárház előírásait is. *Mózes ötödik könyve* viszont elsődlegesen arra a tanácsra összpontosít, hogy engedelmeskedjünk Istennek és fogadjuk el az áldásait. Úgy ábrázolja az Urat, mint aki képes és akar is gondoskodni a népéről.

Olvassuk el 5Móz 28:1-14 szakaszát! Milyen nagy áldásokat ígér Isten a népnek? Mit kell tenniük, hogy megkaphassák azokat?

Mózes arra vágyott, hogy a nép megértse, milyen nagyszerű, sőt, csodálatos áldásokat tartogat Isten a számukra. „*Ha pedig szorgalmasan hallgatsz*” (ÚRK) – ezzel a fordulattal tudatta velük, hogy az örök sorsuk a tét. Milyen erőteljes megjelenítése ez a választási szabadság valóságának! Isten választott népe, nagy áldások és ígéretes kedvezményezettjei voltak, csak-hogy azok nem feltétel nélkül érkeztek. El kellett fogadniuk, magukévá kellett tenniük azokat a kikötéseket, azok szerint kellett cselekedniük. Egyébként nem is volt túl nehéz az, amit Isten kért tőlük. „*Mert e parancsolat, amelyet én a mai napon parancsolok néked, nem megfoghatatlan előtted; sem távol nincs tőled. Nem a mennyben van, hogy azt mondanád: kicsoda hág fel érttünk a mennybe, hogy elhozza azt nekünk, és hallassa azt velünk, hogy teljesítsük azt? Sem a tengeren túl nincsen az, hogy azt mondanád: Kicsoda megy át érttünk a tengeren, hogy elhozza azt nekünk és hallassa azt velünk, hogy teljesítsük azt? Sőt felette közel van hozzád ez ige: a te szádban és szívedben van, hogy teljesítsed azt*” (5Móz 30:11-14).

Természetesen az áldások mellett megtaláljuk az átkokra való figyelmeztetést is, amelyek akkor köszöntenek rájuk, ha nem engedelmeskednek (5Móz 28:15-68). Mózes egyértelműen tudatta a néppel, hogy milyen következményekkel járnak majd a bűneik és a lázadásaik.

Mit jelent a számunkra ma „szorgalmasan hallgatni” arra, amit Isten mond nekünk?

TISZTELD AZ URAT!

A példabeszédek könyve nem annyira a jóról és a rosszról, mint a bölcsességről és a bolondságról szól. Amikor átolvassuk ezt az iratot, felismerjük, hogy mi a bölcsesség előnye, illetőleg milyen hátulütői vannak a balgaságnak.

Olvassuk el Péld 3:1-10 részét! Milyen csodálatos ígéreteket találunk itt? Mit jelent az, hogy „a te egész jövedelmed zsengejéből”?

Isten arra kér, hogy tegyük Őt az első helyre a vagyonunkkal való gazdálkodás kérdésében. Ezzel ismerjük el, hogy minden az övé, így fejezzük ki, mennyire bízunk gondviselésben. Ráadásul azt is mondja, hogy ha az első helyre tesszük Őt, akkor megáldja mindazt, ami hátramaradt. Ez igazából a hit cselekedete. Az nyilvánul ilyenkor meg, hogy teljes szívvel bízunk az Úrban, nem a saját értelmünkre támaszkodunk (ami azért igen fontos, mert gyakran történnek olyan dolgok, amelyeket egyszerűen meg sem tudunk érteni és fel sem tudunk fogni).

Egyedül a kereszt segít még jobban bízni Istenben és a szeretetében. A legkevesebb, amit igazából tehetünk, ha felismerjük, milyen ajándékot kaptunk Jézusban – aki nemcsak a Teremtőnk (Jn 1:1-4) meg a Fenntartónk (Zsid 1:3), hanem a Megváltónk is (Jel 5:9) –, az az, hogy visszaadjuk neki *mindenünk zsengejét*.

„Az Úr nem csupán azt jelenti ki, hogy övé a tized, hanem még azt is előírja, *hogyan* kezeljük azt. »Tiszteld az Urat a te marhádból, a te jövedelmed egész zsengejéből« – mondja. Ezzel nem arra tanít, hogy mindenünket költsük magunkra, az Úrnak pedig elég a maradékot hozni, még akkor sem, ha hűségesen fizetjük a tizedet. Isten része legyen a legelső, amit elkülönítünk» (Ellen G. White: *Counsels on Stewardship*. 81. o.)!

Isten azt mondja, hogy „*megetlenek a te csűreid elégséggel*”, ha az első helyre tesszük Őt. Ez nem csodaszerűen fog bekövetkezni. Nem ébredünk fel egy nap arra, hogy „a csűrjeink és a vályúink” hirtelen megetlenek.

A Biblia inkább a jó sáfárság, az óvatos tervezés és az anyagi felelősség elveivel van tele, amelyek között a hűség a legelső és legfontosabb kötelességünk.

Hogyan tanulhatunk meg az Úrban és az ígéreteiben bízni még az olyan szűkös anyagi időkben is, amikor nincsenek tele „a csűrjeink és a vályúink”, pedig igyekszünk hűségesek lenni?

A TIZEDFIZETÉSI SZERZŐDÉS

Szoros lelki összefüggés látszik a tizedfizetés és az Istennel való kapcsolat között. Jól ment az izraeliták sora, amikor engedelmességek Istennek és hűségesen fizették a tizedet. Ezzel szemben nehéz időkkel éltek át, amikor nem így tettek. Mintha az engedelmesség és a jólét, illetve az engedetlenség és a gondok ciklusai váltogatták volna egymást. Az egyik ilyen hűtlen időszak során történt az, hogy az Úr egy kétoldalú szerződést ajánlott fel népének Malakiás prófétán keresztül.

Olvassuk el Mal 3:7-11 szakaszát! Milyen ígéreteket és kötelezettségeket tartalmaznak ezek a versek?

Isten megígérte a népnek, hogy visszatér hozzájuk, ha ők is visszatérnek hozzá. Amikor megkérdezték, mit ért az alatt, hogy visszatérnek hozzá, azt felelte: „A tizeddel és a hálaáldozatokkal csaltok meg engem!” A csalásuk miatt sújtotta őket az átok. A következő megoldást javasolta az Úr az átok problémájára: „*Hozátok be a tizedet mind az én tárházamba*” (Mal 3:10).

Amennyiben így teszten, akkor „*megnyitom az ég csatornáit, és bőséges áldást árasztok rátok*” (RÚF). Ha pedig nincs elég helyünk az áldások befogadására, akkor olyan többletünk lesz, amivel másoknak segíthetünk és előmozdíthatjuk Isten ügyét. „Szövetséget kötött velünk Isten, aki odaadta az egyszülött Fiát, hogy meghaljon értünk. Az áldásaiért cserébe arra kér bennünket, hogy vigyük el neki a tizedeinket és a hálaadományainkat. Senki sem mondhatja, hogy volt olyan, amit nem érthetett meg ebben a kérdésben. *Malakiás próféta könyve* 3. fejezete nyíltan kijelenti a tizeddel és a hálaadományokkal kapcsolatos isteni tervet. Az Úr arra szólítja követőit, hogy tartás magukat ahhoz a szerződéshez, amit velük kötött” (Ellen G. White: *Counsels on Stewardship*. 75. o.).

A júdabeli jó király, Ezékiás uralkodása idejében jegyezték fel az engedelmesség egyik pozitív ciklusát. Valós ébredési mozgalom indult el Júdában, a nép pedig elkezdte hűségesen visszatéríteni a templom tárházába a tizedet és a hálaáldozatot. Annyi adomány folyt be, hogy halmokban állt a tized a templomban. 2Krán 31:5 verse mondja el, mi történt akkor, amikor Izrael fiai „*bőségesen hoztak a gabona, must, olaj, méz és minden mezei termény legjavából, és bőségesen meghozták a tizedet is mindenből*” (RÚF).

Mit árul el a tizedfizetésünk a lelkiségünkről és az Istennel való kapcsolatunkról (avagy annak hiányáról)?

„KERESSÉTEK ELŐSZÖR”

A Biblia azt írja, hogy a „*nagy sokaság szívesen hallgatta*” (Mk 12:37, RÚF) Jézust. A köznépből származtak a legtöbben azok közül, akik követték és hallgatták Őt. Nekik adott enni a hegyoldalon és ők hallották a Hegyibeszédet is. Krisztus tulajdonképpen a következőt mondta nekik: „Tudom, hogy aggódtok amiatt, hogyan tudtok gondoskodni a családotokról. Aggódtok az étel és ital miatt, amire mindennap szükségetek lesz és a ruha miatt, amivel melegen tarthatjátok, illetve védhetitek magatokat. Én viszont a következőt javaslom...”

Olvassuk el Mt 6:25-33 részét! Mit ígért meg itt Jézus? Mit kellett az embereknek tenni azért, hogy elnyerjék ezeket az ígéreteket?

Istennek több ígérete ölt kétoldalú szövetségi jelleget, azaz nekünk is teljesítenünk kell a magunk részét ahhoz, hogy részesedhessünk az áldásban.

Olvassuk el Ézs 26:3 versét! Mit kell tennünk azért, hogy tapasztaljuk Isten békességét?

Olvassuk el 1Jn 1:9 versét! Mit tesz Jézus, ha megvalljuk a bűneinket?

Olvassuk el 2Krón 7:14 versét! Milyen „ha” és „akkor” részei vannak Isten itteni ajánlatának?

Többek között ezek a versek is azzal a lényeges igazsággal foglalkoznak, miszerint mindannyiunknak van szerepünk a nagy küzdelem földön játszódó drámájában, annak ellenére, hogy a mindenható Isten a Teremtőnk és a Megtartónk. Továbbá az is igaz, hogy az üdvösségünk kegyelmi ajándék, nem érdemelhetjük azt ki. A szabad akarat és döntési képesség szent ajándékával engedelmeznünk kell a Szentlélek készítésének, engedelmeskedve annak, amire az Úr hívott el bennünket. Bár Isten áldást és életet kínál fel nekünk, mi választhatjuk ahelyett inkább az átkot és a halált is. Nem csoda tehát, hogy az Úr ezt mondja: „*válaszd azért az életet, hogy élhess mind te, mind a te magod*” (5Móz 30:19)!

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Amikor Isten népe a földi történelem bármelyik szakaszában vidáman és önként kivitelezte a rendszeres jótékonyságra [tizedfizetés], illetve az ajándékokra és adományokra vonatkozó isteni tervet, akkor azt látták, hogy jólét kíséri munkájukat, méghozzá olyan mértékben, amennyire engedelmességek az előírásainak. A csúrojeik megteltek bőséggel, amikor elismerték az Úr kéréseit, az előírásai szerint jártak el és tisztelték Őt a vagyonukból. Ám amikor megcsalták az Urat a tizeddel és az adományokkal, rá kellett jönniük, hogy nemcsak Őt, hanem önmagukat is megcsalták, mert Isten olyan mértékre korlátozta le az áldásokat, amennyire ők tették azt a neki szánt adományokkal” (Ellen G. White: *Testimonies for the Church*. 3. köt. 395. o.). A Biblia nagyon nyíltan fogalmaz azzal kapcsolatban, hogy egyedül hit által üdvözülünk, ez Isten kegyelmi ajándéka. Erre a kegyelemre válaszolunk az Isten parancsolatai iránti engedelmisséggel. Nem érdemelhetjük ki az üdvösséget engedelmisségünkkel (elvégre ha kiérdemelnénk, az nem lenne kegyelemből, lásd Róm 4:1-4). Megvizsgálva Istennek a velünk kötött kétoldalú szövetségét, mind az áldásainkat, mind a kötelességeinket megláthatjuk. Az Úr ajánlatára adott válaszukkal befolyásoljuk azt, hogy milyen lesz a vele való kapcsolatunk, sőt nagyrészt az örök sorsunkat is. Az engedelmisség – a szeretet szolgálata és szövetsége – a tanítványság igazi jele. A hit, egyedül a hit az, ami ahelyett, hogy feloldana bennünket az engedelmisség alól, Krisztus kegyelmének részeseivé tehet bennünket, emiatt lehetünk képesek engedelmeskedni annak, amit Isten kér tőlünk.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Szokták mondani, hogy ha minden adventista hűséggel visszaadná a tizedet, az egyházunknak bőven lenne elegendő pénze arra, amit tennie kell az evangélium hirdetése érdekében. Mit teszelsz a tizedfizetés és az adakozás tekintetében, ami segít az egyháznak végezni azt, amire az Úr elhívta?
- 2) Időzzünk el annál a gondolatnál, hogy mennyire fontosak a döntéseink és a tetteink az Istennel való kapcsolatunk tekintetében! Hogyan tarthatjuk szem előtt a cselekedeteket és az engedelmisséget, beleértve a tizedfizetés és a jó sáfárság kérdéseit is anélkül, hogy a törvényeskedés csapdájába esnénk?
- 3) A keddi rész végén található kérdés arról szól, hogy akkor is jönnek nehéz idők, amikor hűségesek voltunk. Beszéljünk erről az osztályban! Hogyan magyarázzuk, amikor ilyesmit élünk át? Hogyan kerülhetjük el a csalódást, amikor ilyen helyzetben találjuk magunkat?

ÁPRILY LAJOS:

LASSÚ SZÁRNYON

Uram, a két szárnyam nehéz,
hozzád emelkedni ma nem mer.
Ne bilincselj meg és ne bánts
nagy súlyoddal, a félelemmel.

Te nagy völgyedben ne legyek
énekre béna, hitre gyáva.
Úgy kapaszkodjam, Kéz, beléd,
mint kicsi koromban anyámba.

Hívott erőseid dalos
lakomáján mindig ne késsem.
Kapudtól ne térítsen el
utat veszítő szédülésem.

Viharszeles mélyed felett
meredekedet bízva járjam,
sziklafalon hajnalmadár,
örömpiros legyen a szárnyam.

És hogyha mégis hullanék
sugaradban vagy sűrű hóban,
sohasem látott arcodat
láthassam egyszer, zuhanóban.